

Nordiska
ministerrådet

ARBETSTAGARE I NORDEN

– exempel på gränshinder

Genom ett unikt och målinriktat politiskt samarbete är de nordiska länderna på väg att göra Norden till den mest integrerade regionen i världen. En viktig del av detta samarbete är att ta bort gränshinder.

Trots ökade insatser på området finns det fortfarande utmaningar och omständigheter som gör det besvärligt för innevånare och verksamheter att röra sig fritt över gränserna.

Några av dessa omständigheter drabbar speciellt dig som lönetagare och pendlare. När du som nordisk medborgares ska ta tjänstledigt eller ta ut någon annan form av ledighet när du har fått ett politiskt uppdrag eller ämbete kan du stöta på problem. Om du tidigare behov för arbetsrehabilitering på tvärs över de nordiska landsgränserna kunde du tidigare också få problem. Men genom det gemensamma nordiska samarbetet är detta gränshinder nu löst.

Enbart genom fortsatt samarbete kan de nordiska länderna lösa de utmaningar som är kopplade till gränshinder och nå deras gemensamma mål om att skapa ett öppet och välintegrerat Norden.

OLÖST GRÄNSHINDER

Rätt till tjänstledighet för politiska uppdrag för en person som bor i ett land och arbetar i ett annat land

I de olika länderna finns regler om att förtroendevalda har rätt att få tjänstledigt från arbetet för att fullgöra politiska uppdrag som de har valts till. Rätten gäller endast ledighet för politiskt uppdrag som en person har valts till i arbetslandet. En gränsarbetare som blir förtroendevald i sitt bosättningsland har således inte motsvarande rätt till tjänstledighet för att fullgöra sitt politiska uppdrag som en som bor och arbetar i samma land.

Läs mera om hindret som nr. 14-132 i gränshinderdatabasen på norden.org/granshinder.

LÖST GRÄNSHINDER

Arbetsrehabilitering i bosättningslandet

Tidigare kunde en person som bor i ett land och arbetar i ett annat land, och blir skadad eller på annat sätt oförmögen att arbeta under längre tid efter den medicinska behandlingen, ha svårt att få arbetsrelaterad rehabilitering i bosättningslandet. Därmed kunde personen hamna i en situation där den måste resa dagligen till arbetslandet för att genomgå rehabilitering. Den nya "Nordiska konventionen om social trygghet" trädde i kraft den 1 maj 2014. Problemet regleras bland annat i denna konvention, och gränshindret är löst.

Läs om hindret som
nr. 14-014 i gränshinderdatabasen på
norden.org/granshinder.

Nordiska
ministerrådet

Norden väntar på dig

Hallå Norden är Nordiska ministerrådets informationstjänst
för dig som flyttar, jobbar och studerar i Norden

norden.org/halla

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

POHJOISMAALAISET TYÖNTEKIJÄT

– esimerkkejä rajaesteistä

Pohjoismaat tekevät ainutlaatuista ja määrätietoista poliittista yhteistyötä, jotta Pohjolasta tulisi maailman integroiduin alue. Yhteistyön tärkeänä osana on rajaesteiden poistaminen.

Vaikka rajaestetyö on tehostunut, Pohjoismaissa on yhä haasteita ja olosuhteita, jotka vaikeuttavat asukkaiden ja yritysten vapaata liikkuvuutta maiden välillä.

Osa haasteista koskettaa erityisesti palkansaajia ja pendelöijiiä. Pohjoismaan kansalainen voi kohdata ongelmia toisessa Pohjoismaassa, jos hän jää virkai- tai muulle vapaalle tultuaan valituksi poliittiseen luottamustehtävään tai virkaan. Aiemmin ongelmia saattoi kohdata myös tilanteissa, joissa henkilö tarvitsi ammatillista kuntoutusta yli maarajojen. Pohjoismaisen yhteistyön ansiosta tämä ongelma on kuitenkin ratkaistu.

Ainoastaan yhteistyötä jatkamalla Pohjoismaat voivat ratkaista haasteet, jotka liittyvät rajaesteisiin sekä maiden yhteiseen tavoitteeseen avoimen ja tiiviisti yhdentyneen Pohjolan luomisesta.

RATKAISEMATON RAJAESTE

Yhdessä Pohjoismaassa asuvien ja toisessa Pohjoismaassa työskentelevien henkilöiden oikeus poliittisista luottamustehtävistä johtuvaan virkavapauteen

Eri maissa on määräyksiä siitä, että poliittisiin luottamustehtäviin valituilla henkilöillä on oikeus jäädä työstään virkavapaalle tehtävän hoitamiseksi. Virkavapaalle voi kuitenkin jäädä vain, mikäli henkilö on valittu poliittiseen luottamustehtävään työskentelymaassa. Rajatyöntekijällä, joka valitaan luottamustehtävään asuinmaassaan, ei siten ole vastaavaa oikeutta jäädä virkavapaalle poliittisen tehtävänsä hoitamiseksi kuin henkilöllä, joka asuu ja työskentelee samassa maassa.

Esteestä nro 14-132 voi lukea lisää rajaestetietokannasta:
norden.org/rajaestetietokanta

RATKAISTU RAJAESTE

Ammatillinen kuntoutus asuinmaassa

Yhdessä Pohjoismaassa asuvalla ja toisessa Pohjoismaassa työskentelevällä henkilöllä saattoi aiemmin olla vaikeuksia saada ammatillista kuntoutusta asuinmaassaan, mikäli henkilö oli loukkaantumisen tai muun syyn vuoksi pitkän aikaa työkyvytön lääketieteellisen hoidon jälkeen. Henkilö saattoi siten joutua matkustamaan työskentelymaahan päivittäin kuntoutusta saadakseen. Uusi pohjoismainen sosiaaliturvasopimus tuli voimaan 1. toukokuuta 2014, ja kuntoutuksesta säädetään muun muassa siinä. Rajaeste on näin ollen ratkaistu.

Esteestä nro 14-014 voi lukea lisää rajaestetietokannasta:
norden.org/rajaestetietokanta

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

POHJOLA ODOTTAA SINUA

Haloo Pohjola on Pohjoismaiden ministerineuvoston neuvontapalvelu sinulle, joka työskentelet, opiskelet tai muutat Pohjoismaissa.

norden.org/haloo Pohjola

Norræna
ráðherranefndin

LAUNAFÓLK Á NORÐURLÖNDUM

– dæmi um stjórnsýsluhindranir

Með einstöku og markvissu pólitísku samstarfi eru Norðurlöndin að verða eitt samþættasta svæði í heimi. Mikilvægur þáttur í samstarfinu er að ryðja stjórnsýsluhindrunum úr vegi.

Þrátt fyrir stóraukið starf sem miðar að því að fjarlægja stjórnsýsluhindranir eru enn ýmis ljón í vegi einstaklinga og fyrirtækja sem flytja sig yfir innri landamæri Norðurlanda.

Sumar þessar kringumstæður bitna einkum á launafólki sem pendlar yfir landamæri vegna vinnu. Norrænir borgarar geta lent í vandræðum þegar þeir hyggjast taka leyfi frá störfum til að sinna pólitískum trúnaðarstörfum eða embætti. Áður gat einnig verið vandasamt fyrir launafólk að sækja sér starfsendurhæfingu þvert á norræn landamæri. Sú hindrun hefur nú verið leyst í norrænu samstarfi.

Aðeins með áframhaldandi samstarfi geta löndin tekist á við áskoranir sem skapa stjórnsýsluhindranir og náð sameiginlegum markmiðum um opin og samstillt Norðurlönd.

ÓLEYST STJÓRNSÝSLUHINDRUN

Réttur einstaklings til að fá leyfi frá störfum til að sinna pólitískum trúnaðarstörfum ef hann starfar í öðru landi en búsetulandinu

Í löndunum gilda reglur um að fólk sem kjörið er til trúnaðarstarfa eigi rétt á leyfi frá störfum til að sinna því pólitíska starfi sem það hefur verið kjörið til. Sá réttur veitir aðeins leyfi til að sinna pólitísku starfi sem einstaklingur er kjörinn til í starfslandinu. Starfsmaður sem sækir vinnu yfir landamæri og er kjörinn til trúnaðarstarfa í búsetulandinu á því ekki sama rétt á starfsleyfi til að sinna pólitísku starfi og einstaklingur sem býr og starfar í einu og sama landi.

Lesið meira um málið undir númerinu 14-132 í gagnagrunninum yfir stjórnsýsluhindranir á www.norden.org/stjórnsýsluhindranir

LEYST STJÓRNSÝSLUHINDRUN

Starfsendurhæfing í búsetulandinu

Áður var það þannig að þegar einstaklingur, sem bjó í í einu landi og starfaði í öðru, hlaut meiðsl eða varð óvinnufær í lengri tíma að lokinni læknismeðferð, gat það reynst erfitt að fá starfstengda endurhæfingu í búsetulandinu. Fólk gat lent í því að þurfa að ferðast daglega til starfslandsins til að fá endurhæfingu. Nýi Norðurlanda-samningurinn um almannatryggingar gekk í gildi 1. maí 2014. Þar er tekið á þessum vanda og stjórnsýsluhindrunin er nú leyst.

Lesið meira um málið undir númerinu 14-014 í gagnagrunninum yfir stjórnsýsluhindranir á www.norden.org/stjórnsýsluhindranir

Norræna
ráðherranefndin

Norðurlöndin bíða þín!

Halló Norðurlönd er upplýsingaþjónusta Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir þá sem flytja, vinna eða fara í nám á Norðurlöndunum.

norden.org/hallonordurlond

